

Sammanfattad kartläggning, kulturskoleplan

1. Bakgrund

Enligt uppdrag i Stockholms stads budgetar för år 2024 och 2025 ska kulturnämnden ta fram en kulturskoleplan. Kulturskoleplanens syfte är att definiera Kulturskolans roll i den kommunala verksamheten, samt ligga till grund för dess utveckling på kort och lång sikt. I budgetuppdraget beskrivs att Kulturskolan genomgår ett förändringsarbete för att bredda sin verksamhet och bättre nå barn och unga på deras villkor (2024) samt för att förvalta och höja den verksamhet som idag genomförs (2025).

I uppdraget ingår bland annat att kartlägga hur kulturskolans verksamhet ser ut idag, och hur samarbeten och efterfrågan ser ut. Detta underlag är en sammanfattning av den kunskap som inhämtats i det kartläggningsarbetet. Avslutningsvis görs i detta underlag en analys av hur det nuläge som kartlagts påverkar Kulturskolan uppdrag och verksamhet. De källor som underlaget baseras på finns redovisade i referenslistan sist i detta dokument.

Kulturskolan bedriver en uppskattad och välfungerande verksamhet. Utifrån det förändringsarbete som beskrivs i budgetuppdraget belyser denna sammanfattning i första hand utvecklingsmöjligheter.

Kulturskoleplanen baseras på kunskapsinhämtning i två spår varav den kartläggning som sammanfattas i detta underlag är det ena. I det andra spåret har kunskap och erfarenheter inhämtats från Kulturskolans medarbetare genom dialog i olika former kontinuerligt under processen. Denna process finns beskriven i bilaga 3.

2. Kulturskolan Stockholms verksamhet

Kulturskolan Stockholm (härefter benämnd som Kulturskolan) är landets största kulturskola och en kreativ fristad för många av stadens barn och unga.

2.1. Historik

Det som idag är Kulturskolan startade med Vår Teater och musikskola redan på 1950-talet. Vår Teater uppstod ur Elsa Olenius barnteaterverksamhet på Stockholms stadsbiblioteks filialer redan på 1940-talet, då som en fritidsverksamhet där biblioteksnämnden drev verksamheten genom att upplåta gratis lokaler och folkskolesektionen bekostade pedagogerna. Med fritidsnämnden som huvudman etablerades sedan Vår teater på flera platser i staden. Under kort period mellan 1994 och 1995 drevs verksamheten av Kulturrama på entreprenad.

Stockholms kommunala musikskola började sin verksamhet 1961 med två distrikt, Brännkyrka och Västerort. Föregångaren var Brännkyrka musikskola som verkat sedan 1954. Verksamheten utvecklades och fler distrikt etablerades under 1970- och 80-talet. 1993 upphörde distriktsindelningen och musikskolan fick en centralt placerad skolledning. Verksamheten fick nu namnet Stockholms musikskola.

Verksamheterna bedrevs parallellt fram till 1996. Som en del i stadsdelsreformen sammanfördes då Vår Teater och Kommunala musikskolan till Stockholms stads kulturskola. Sedan dess har verksamheten bedrivits under kulturnämnden med undantag av kulturskolan i Rinkeby som var en fristående kulturskola under Rinkeby–Kista stadsdelsnämnd fram till 2008 då den integrerades i Stockholms stads kulturskola. Över tid har verksamheten breddats till att utöver teater och musik även omfatta dans, cirkus, bild och form, film med mera.

Kulturskolan har sedan dess genomgått flera omorganisationer med huvudfokus på geografisk indelning, utveckling och kvalitet.

2.2. Organisation och utbud

Kulturskolan är en avdelning inom Stockholms stads kulturförvaltning och består av cirka 350 medarbetare fördelade på 13 enheter. Varje enhet har en enhetschef som rapporterar till avdelningschef som rapporterar till förvaltningschef. Ledningsgruppen för Kulturskolan består av avdelningschef samt enhetschefer. Kulturskolan har idag:

- åtta geografiska enheter
- två stödenheter: utvecklingsenheten och enheten för kvalitet- och verksamhetsstöd
- tre enheter med hela Stockholms stad som upptagningsområde: Kulturskolans orkesterskola/El Sistema, Kulturskolans resurscenter samt Unga berättar.

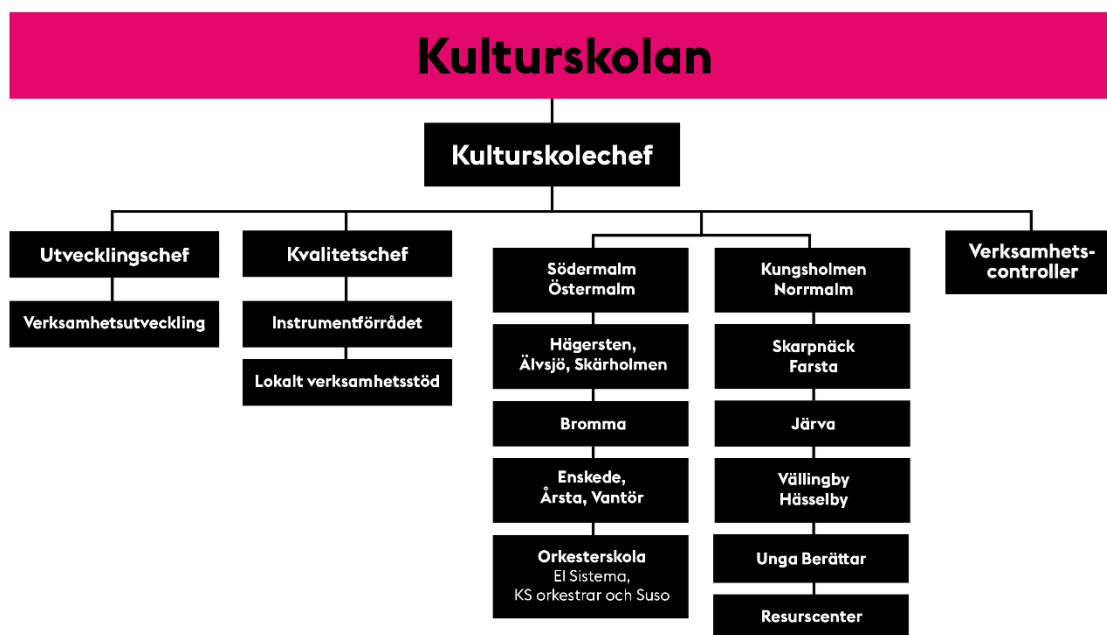

Bild 1. Organisationsschema över Kulturskolan som visar avdelningen och enheterna.

Kulturskolan har flera ämnesinriktningar: dans och cirkus, konst och media, musik samt teater och musikal. Inom varje ämnesinriktning finns olika kurser samt olika varianter av orkestrar och ensembler. Under de senaste åren har Kulturskolan satsat på ämnen som exempelvis film och animation, spelskapande, podcast, 3D-design, DJ och musikproduktion samt spel- och filmmusik och gatukonst.

Kulturskolan riktar sig till barn och unga i åldrarna 6 till 22 år och verksamheten sker genom både långa och korta kurser, under skolterminer och på helger och lov, avgiftsfria och avgiftsbelagda, i egna lokaler och i samverkan med skolor, förskolor eller andra externa aktörer. Inom Kulturskolan finns ett program för avancerad undervisning, Kulturskolans avancerade program (KAP).

Fram till år 2012 hade Kulturskolan ett anmälningförfarande där anmälan skedde med en pappersblankett, eleverna placerades i kö och erbjöds sedan lediga platser utifrån kötid. År 2012 infördes en digital kurskatalog (e-tjänst) som ger överblick över hela Kulturskolans utbud och möjlighet att anmäla sina barn direkt till kurs på den dag, tid och plats som passar. Möjligheten att direkt anmäla sig har lett till ett ökat deltagande i Kulturskolan, men inte till ett mer jämlikt deltagande över staden. Utmaningen är också att först till kvarn gäller och att de populäraste kurserna snabbt blir fullbokade.

2.2.1. Medarbetare

I Kulturskolan arbetar professionella pedagoger med bakgrund inom olika konstnärliga discipliner. 68 procent av pedagogerna har befattning musiklärare. Pedagogerna har ofta en konstnärlig examen från högskola och/eller lärarexamen, och erfarenhet av att vara professionell kulturutövare inom sitt ämne.

Omkring 54 procent av pedagogerna arbetar heltid. För de medarbetare som arbetar deltid är det vanligt att kombinera sitt arbete som pedagog i Kulturskolan med någon form av professionell kulturutövning.

Utöver pedagoger arbetar bland annat producenter, teaterassistenter, instrumenttekniker, projektledare, koordinators, resurspersonal och ämnesutvecklare inom Kulturskolan.

Pedagogerna inom Kulturskolan har sin arbetstidsförläggning utifrån ferietjänst.¹ I den utredning av Kulturskolans anställningsvillkor som gjordes 2023 (*Utredning av anställningsvillkor för pedagogisk personal i Kulturskolan, 2023*) drogs slutsatsen att en avtalsförändring potentiellt ger barn och unga flera möjliga dagar på året för att delta i Kulturskolan. Samtidigt visar analys och kontextualisering av nuläget en komplex bild. För att förbättra resultaten att nå fler barn och unga krävs ett omfattande förändringsarbete som går långt bortom den enskilda avtalsfrågan, såsom organisation och resursanvändning. Utredningens rekommendation var att, oavsett avtal, planera verksamheten så att barnen får så många tillfällen till möten med kulturpedagoger som möjligt mätt i antal dagar och veckor. För att kunna uppnå detta behöver verksamheten ske över hela kalenderåret och arbetstiden för pedagogerna förläggas över detsamma. Utredningen rekommenderade vidare att ett inriktningsbeslut, att se över avtalsfrågan och undersöka möjligheterna att antingen teckna ett lokalt kollektivavtal eller implementera semestertjänst för Kulturskolan Stockholms pedagoger.

2.2.2. Kursernas upplägg

Verksamhetens utbud kan idag sorteras inom tre huvudsakliga format: kursverksamhet som kräver föranmälan (med och utan avgifter), öppen verksamhet som inte kräver föranmälan och verksamhet i samverkan med skolan. Till största del äger verksamheten rum på deltagarnas fritid, det vill säga under vardagseftermiddagar och vardagskvällar och till mindre del under helger och lov.

Verksamheten utgörs både av längre och kortare kurser. Den största delen av Kulturskolans verksamhet består av långa kurser som möjliggör kontinuerligt lärande och utveckling. Långa kurser ges i huvudsak under läsårets terminer medan kortkurser arrangeras både under terminerna samt på loven. Alla lovkurser är kortkurser. Kortkurser kan vara avgiftsbelagda eller avgiftsfria. Till de längre kurserna och flera av de kortare kurserna krävs det att deltagare anmäler sig, vilket skapar vissa svårigheter med att följa upp och analysera deltagandet. Detta skiljer sig från den öppna verksamheten

där deltagaren kan komma oanmäld och utan avgift. Att deltagaren kan komma oanmäld för med sig att det sällan sker en registrering som går att följa upp. (Något som skapar utmaningar i arbetet med att följa upp och analysera verksamhetens utfall.) Det går att delta en enstaka dag eller återkomma flera dagar om det erbjuds. Utöver detta tillkommer olika projekt- och prova på-verksamheter som framför allt äger rum på loven. Kurser hålls också helt digitalt eller i hybrida format som kombinerar fysiska träffar med digitalt undervisningsmaterial för självstudier eller i vissa fall pedagogledd undervisning digitalt.

Största delen av undervisningen sker i grupp. I musikundervisningen är deltagarna minst två och i övriga ämnen som i dans, konst och media samt teater sker undervisning i större grupper. Det är pedagogerna själva som formar undervisningen utifrån deltagarnas kunskaps- och engagemangsnivå. Det är också oftast pedagogerna som ansvarar för schemaläggning, samt att kommunicera ut och beskriva kurserna i kurskatalogen.

På Kulturskolans resurscenter riktar sig verksamheten till barn och unga i behov av särskilt stöd.

Verksamheten Unga berättar har ett uttalat mål att stärka barns och ungas delaktighet i samhället. Det görs genom att lyfta fram barns och ungas röster genom digitala berättelser som film, fotografi eller podd, men även genom offentlig konst i till exempel gångtunnlar.

Kulturskolans orkesterskola/El Sistema har samarbete med ett antal förskolor och grundskolor i Stockholm och håller sina lektioner antingen i de deltagande barnens skola eller i en närliggande lokal.

Årskursverksamhet som till exempel Tvåornas kör erbjuds årligen och genomförs i skolans lokaler.

2.2.3. Publik verksamhet

Kulturskolan arbetar också med att låta barn och unga ta plats i stadens offentliga miljöer. Detta görs dels genom den publika verksamheten, dels genom Unga berättar och exempelvis offentlig konst som skapas av ungdomar i stadsmiljön. Den publika verksamheten bidrar till att synliggöra och öka kännedomen om Kulturskolan. Några exempel är Kulturskolans dagar i Kungsträdgården samt utställningar, föreställningar och konserter för allmänheten som genomförs både i Kulturskolans egna lokaler och på andra scener i staden. Flera av de större publika evenemangen har koppling till Kulturskolans verksamhet i skolan, såsom orkesterskolans höstkonsert i Blå hallen och Tvåornas körs

avslutningskonserter på Musikaliska och andra större scener i Stockholm.

2.2.4. Samarbeten och samverkan

Kulturskolan samarbetar och samverkar inom Stockholms stad, regionalt, nationellt och internationellt. Det kan handla om verksamhetsutveckling där former för barn och ungas deltagande, kompetensutveckling och resurseffektivitet står i fokus.

På fritiden

Kulturskolans geografiska enheter samarbetar lokalt med stadsdelsförvaltningar, bibliotek och föreningar kring öppen, kostnadsfri verksamhet för att nå nya målgrupper.

Exempel:

- Dansa utan krav, ett samarbete mellan Kulturskolan, utvalda stadsdelsförvaltningar, idrottsförvaltningen, utbildningsförvaltningen och Region Stockholm. Där får unga flickor delta i kravlös dans för att förbättra sin hälsa.
- Unga berättar stärker barns och ungas delaktighet i samhället i olika projektformat. I samarbete med stadsdelsförvaltningar eller skolan lyfter man fram barns och ungas röster i digitala berättelser som film, fotografi eller podd, men även genom offentlig konst i till exempel gångtunnlar.

Kulturskolans stadsövergripande enheter, orkesterskolan/El Sistema och Resurscenter, samarbetar med andra kommuner kommun och region, men även nationellt.

Exempel:

- Nationellt nätverk för El Sistema där Kulturskolans orkesterskola/ El Sistema samarbetar med El Sistemans verksamheter från landets 27 kommuner.
- Suso (Stockholms ungdoms symfoniorkester) för unga talanger från hela region Stockholm samarbetar med kulturskolor i Storstockholm kring konserter och talangprogram med Berwaldhallen, Folkoperan, Blåsarsymfonikerna, RUM (Riksförbundet unga musikanter)
- Kulturskolans samarbete med andra kulturskolor i landet. Ett aktuellt projekt är med Malmö, Göteborg och Kåfjord i Nordnorge, där online-aktiviteter i form av Game jam på lov erbjuder barn att skapa spel tillsammans under handledning av pedagoger från alla fyra kommuner, i samarbete med dataspelscentrum.

Därutöver genomförs centralt koordinerade samarbeten med andra kulturinstitutioner, högskolor och universitet, samt föreningar och andra fritidsaktörer som möter barn och unga i Stockholms stad.

Med skolan

Kulturskolans arbete i grundskolorna är mer i form av samverkan än samarbete. Samverkan är ofta mer långsiktig än korta nedslag. Samverkan med enskilda skolor sker genom överenskommelser mellan den geografiska enheten och skolan. Under 2024 samverkade Kulturskolan med 111 grundskolor och 3 gymnasieskolor. Kulturskolan samverkar också med stadens anpassade grund- och gymnasieskolor.

Kulturskolans resurscenter möter ett stort antal barn och unga i samarbete med anpassad grund- och gymnasieskola och bland annat stöttar Kulturskolans pedagoger eleverna i att fördjupa kulturupplevelser som museibesök.

Kulturskolans orkesterskola/ El Sistemas verksamhet är kostnadsfri och öppen för barn och unga som går i den förskolor och skolor som orkesterskolan samarbetar med. Kulturskolans orkesterskola/ El Sistema finns idag på skolor och förskolor i Bredäng, Fagersjö, Farsta Strand, Hjulsta, Husby, Hässelby, Kista, Rinkeby, Rågsved, Skärholmen, Skarpnäck, Tensta, Vällingby och Vårberg.

Sedan 2020 har kulturförvaltningen och utbildningsförvaltningen en samverkansöverenskommelse om att skapa långsiktiga och hållbara förutsättningar för att Kulturskolan ska kunna bedriva verksamhet i skolans lokaler som ett komplement till de egna lokalerna. Överenskommelsen omfattar både verksamhet under skoldagen och utanför skoldagen. Genom att ha verksamhet i skolans lokaler förbättras tillgängligheten samtidigt som stadens resurser används på ett effektivt sätt.

3. Omvärldsfaktorer

I kommande avsnitt beskrivs de omvärldsfaktorer som påverkar Kulturskolans uppdrag och verksamhet.

3.1. Skillnader i deltagande i kulturlivet

Stockholm har ett rikt kulturutbud och barn i staden har en unik geografisk närhet till kulturens olika uttryck under sin uppväxt. Samtidigt påverkas tillgången till kultur av faktorer såsom var i staden barnet bor, vårdnadshavares kännedom om vilken kultur som erbjuds och var i staden den finns. Statistik och forskning visar att det offentligt finansierade kulturutbudet har svårt att nå vissa grupper av barn och ungdomar. Det finns skillnader över staden i tillgången till kultur och andra fritidsaktiviteter utifrån faktorer som kön, ålder,

funktionsnedsättning, geografi och socioekonomi. Pojkar i alla åldrar, äldre barn och ungdomar, barn och ungdomar med funktionsnedsättning samt barn och ungdomar som växer upp i hushåll med låga inkomster är exempel på grupper som Stockholms stad särskilt behöver uppmärksamma när det gäller alla barns rätt till kultur.

3.2. Mål för att uppnå en meningsfull fritid för barn och unga

Stockholms stad strävar efter att ge alla barn och unga en meningsfull fritid, i linje med FN:s barnkonvention, Stockholms stads program för Barns rätt till kultur och årliga uppdrag i stadens budget. Målet är att främja barns konstnärliga rättigheter och erbjuda likvärdiga möjligheter till kulturell och konstnärlig verksamhet. Stockholms stads budget betonar att fritidsverksamhet ska vara tillgänglig för alla, oavsett kön, socioekonomiska förutsättningar, funktionsnedsättning eller bostadsområde, och fungera som en skyddsfaktor i barns liv.² Regeringens proposition 2017/18:164 understryker att det är viktigt att kulturskolorna förblir kommunala, frivilliga med fokus på gruppaktiviteter och att den ska bedrivas på barn och ungas fria tid.³

3.3. Skillnader i barn och ungas livsvillkor

Skillnaderna i livsvillkor har utvecklats i Stockholms stad från 2015 till 2023. Den långsiktiga trenden är i flera avseenden positiv och levnadsvillkoren har förbättrats för många. Men stora ojämlikheter mellan grupper och områden kvarstår. Inkomsterna har ökat i alla stadsdelar sedan 2012, men skillnaderna mellan områden har vuxit. Barnfattigdom påverkar barns hälsa, skolresultat och möjlighet att delta i fritidsaktiviteter negativt. Den har minskat något men varierar kraftigt mellan stadsdelar.⁴ Barn i staden har generellt goda möjligheter att få sina rättigheter tillgodosedda, men statistik visar samtidigt på en utbredd ojämlikhet och skillnader i livsvillkor. En konsekvens av låg ekonomisk standard är minskat deltagande i föreningsliv och kulturskola.⁵

3.4. Barn i skolålder minskar

Antalet barn och ungdomar i Stockholms stad förväntas minska till år 2033, med undantag för barn i förskolan och unga i gymnasieåldern. Under perioden 2000–2010 ökade antalet barn i förskoleåldern vilket

² Stockholms stads budget 2025 s. 3

³ Regeringens proposition 2017/18:164

⁴ Rapporten Återblick på Skillnadernas Stockholm 2023, stadsledningskontoret

⁵ Stockholms stads barnombudsman, rapport från 2023

medförde att antalet skolbarn ökade fram till inledningen av 2020-talet. Skolbarnen minskar nu åter i antal. Befolkningsprognosen för år 2033 är totalt 97 133 barn i åldern 6–15 år, en minskning med 6,3 procent (6 489 barn) jämfört med 2024.⁶

3.5. Digitaliseringen påverkar kulturvanor

I takt med den digitala utvecklingen har tillgången till kulturinnehåll online ökat exponentiellt. Digitala plattformar har förändrat kulturvanor, särskilt bland unga, genom att möjliggöra skapande, deltagande och delning av kultur på nya sätt.⁷

Digitaliseringen har sänkt trösklarna för skapande och öppnat för en ny era av kreativitet. Tillgängliga och användarvänliga verktyg för musik, bild och video gör det möjligt för fler att skapa och dela sina verk globalt, ofta genom att kombinera olika kulturuttryck med ny teknik. Digitala plattformar underlättar också för kulturskapare att nå en publik och utveckla sina färdigheter utan formell utbildning. Den tekniska utvecklingen gör att allt fler kan ta del av läresurser online.

Trots de många möjligheterna med digitalisering med sänkta trösklar för eget skapande finns det en risk för digitalt utanförskap. Socioekonomiska förutsättningar påverkar barns och ungas fritid och även deras tillgång till digital utrustning. Barn i ytterstaden har sämre tillgång till datorer jämfört med barn i innerstaden, och använder dem främst i skolan eller på fritidsgården.⁸

4. Barn och ungas kultur- och fritidsvanor

Under det senaste året har flera rapporter publicerats som på olika sätt belyser barns och ungas kultur- och fritidsvanor. Det här avsnittet bygger på:

- Region Stockholm/Gunilla Kindstrand: *En väv av vanor – En kunskapsöversikt av barns och ungas kulturvanor 2023*.
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor: *Ung idag 2023:2 En fördjupad bild av ungas fritid*
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor *Ung idag 2020 Ungas rätt till en meningsfull fritid*.
- Ung livsstil: *Barn och ungdomar i kulturen i Stockholms stad 2024* (ej publicerad).

⁶ Statistik om Stockholm. Befolkningsprognos 2024.

⁷ En väv av vanor - En kunskapsöversikt av barns och ungas kulturvanor 2023.

Region Stockholm, författare Gunilla Kindstrand

⁸ Järvaveckan Research 2024: Digital inkludering och utanförskap i Sverige.

AD tillsammans 2024: Barns syn på digital kultur (utforskande undersökning).

Rapporten *En väv av vanor* sammanfattar, analyserar och resonerar kring barn och ungas kulturvanor utifrån befintliga kulturvaneundersökningar. Dessa övergripande tendenser syns i aktuell statistik:

- De grupper av barn och unga som tar del av den offentligt finansierade kulturen har i princip inte förändrats över tid.
- Barn i yngre årskurser är generellt mer aktiva i kulturaktiviteter än barn i de äldre årskurserna.
- De vanligaste motiven till kulturaktiviteter är att det är roligt, att man vill göra något tillsammans och att få lära sig något nytt.
- Barns och ungdomars kulturvanor är snabbt föränderliga och svåra att kategorisera.
- Digitalt/analogt, kulturarv/media, spets/bredd och så vidare går in i varandra.

En viktig aspekt som lyfts i *En väv av vanor* är att tillgänglig statistik inte fångar hela bilden av kulturdeltagande eftersom den framförallt intresserar sig för den kultur som är offentligt finansierad. Statistiken fångar inte heller hur den snabba digitala utvecklingen påverkar kulturvanemönstret.

4.1. Hur ser ungas utövande av kultur på fritiden ut?

I rapporten *Ung idag 2023:2* har frågor ställts till unga i åldern 16–25 år om aktiviteter som de tar del av på sin fritid kopplat till kultur och eget skapande.

- 31 procent uppger att de varje vecka utövat någon form av kulturell aktivitet så som att sjunga, spela instrument, skapa musik, dansa, spela teater eller måla på fritiden.
- 53 procent av flickorna uppger att de utövar kultur varje månad jämfört med 34 procent bland killarna.
- 90 procent av unga killar uppger att de spelar dator-, tv- eller mobilspel varje månad jämfört med 67 procent bland flickorna.

4.1.1. Spelkultur är en central del av ungas fritid

Spelkultur är en framträdande del av ungdomskulturen, där interaktion, samarbete och medskapande är centrala. Att skapa spel är ett kreativt hantverk som rymmer flera konst- och kulturformer. Spelkulturen omfattar både digitala spel, bordsspel och fandomkultur som cosplay. Nästan alla barn mellan 8 och 19 år spelar, men könsskillnader märks i spelpreferenser och plattformar. Spelvärlden bidrar också till nya konstnärliga uttryck, med hjälp av generativa AI-verktyg som förenklar skapandet av avancerade 3D-miljöer och berättelser. Spel skapar kreativa miljöer för socialt umgänge, främjar

gemenskaper för minoritetsgrupper samt kan vara en trygg plats för personer med NPF-diagnoser och andra funktionsnedsättningar.⁹

4.1.2. Vad vill barn och unga göra på sin fritid?

I rapporten Ung idag 2020, om ungas rätt till en meningsfull fritid, har frågan ställts till unga om vad de vill använda sin fritid till.

- Att det är roligt (94 procent)
- Att jag får lära mig nya saker som intresserar mig (78 procent)
- Att jag får uttrycka mig och min personlighet (72 procent, viktigare för flickor än för killar)
- Att jag får umgås med andra med samma intresse (66 procent)
- Att jag har nytta av det jag gör i framtiden (47 procent)
- Att jag bidrar till bättre villkor för andra (44 procent, viktigare för flickor än för killar)

Det är tydligt att lusten måste finnas där, liksom möjligheten till progression samt möjligheten att skapa sin identitet. Att kulturaktiviteter är en självklar del av livet för många ungdomar är också tydligt i rapporten. Inte minst är andelen som utövar kultur stor bland utrikes födda flickor. Nästan hälften av dem uppger att de utövar kultur varje vecka. Bland unga utrikes födda (både pojkar och flickor) har andelen som utövar kultur fördubblats sedan 2007, en ökning från 20 till 39 procent.

Enligt rapporten Ung idag 2023:2 är de allra flesta unga nöjda med sin fritid, men det finns grupper av unga som inte är det. Endast varannan ung person med funktionsnedsättning och varannan ung flicka med utländsk bakgrund känner sig nöjda med sin fritid.

Barn och unga med funktionsnedsättning upplever att de inte har lika stora möjligheter att delta i olika typer av fritidsverksamheter som barn och unga utan funktionsnedsättning.¹⁰ Studier av Ung livsstil visar att flertalet barn och unga med funktionsnedsättning önskar en mer aktiv fritid utifrån sina egna förutsättningar.

4.1.3. Skillnader i deltagande

Det finns kända och tydliga skillnader i hur olika grupper av barn och unga tar del av det offentligt finansierade kulturutbudet kopplat till socioekonomiska, demografiska och geografiska faktorer. Detta mönster återkommer i olika undersökningar av barn och ungas kulturutövande och kulturvanor och har sett likadant ut under lång tid.

⁹ RISE 2023: Kraftsamling Dataspelsbranschen
Sverok sep 2024: <https://sverok.se/spela-pa-spektrat-sveroks-nya-npf-satsning/>

¹⁰ Utvärdering av Fritid för alla 2008-2020. Ger en bild av fritiden för barn och unga i åldern 7-25 år med funktionsnedsättning i Stockholms stad.

- Flickor deltar i olika kulturaktiviteter i högre utsträckning än pojkar.
- Flickor besöker till exempel teater- och dansföreställningar i högre utsträckning än pojkar.
- Flickor vill gå på kulturskolan, besöka bibliotek och läsa böcker i högre utsträckning än pojkar.
- Pojkar spelar oftare dator- och tv-spel än flickor.
- Pojkar slöjdar och skapar i trä eller metall oftare än flickor.
- Barns kulturvanor är knutna till föräldrarnas utbildning. Barn till välutbildade föräldrar deltar i större utsträckning i kulturlivet och i kulturaktiviteter.
- Tonåringar är en underrepresenterad grupp när det gäller deltagande i kulturutbudet.
- Barn och unga med funktionsnedsättning har en aktiv fritid i lägre utsträckning jämfört med befolkningen i övrigt.

Barn och unga med utländsk bakgrund eller som är födda utomlands deltar i kulturlivet i mindre utsträckning förutom när det gäller läsning och biblioteksbesök

5. Deltagande i Kulturskolan Stockholms verksamhet

Under 2024 hade Kulturskolans olika verksamheter totalt 50 918 deltagare mellan 6–22 år (ej unika individer). Många barn och unga deltar i flera olika kurser och ämnesinriktningar.

Hushåll med låga inkomster har möjlighet att ansöka om nedsatt avgift eller avgiftsfritt deltagande. Syftet med det är att sänka trösklarna till verksamheten ur ett ekonomiskt perspektiv.

Kulturskolans egna undersökningar visar att verksamheten är mycket uppskattad av deltagarna och deras vårdnadshavare. Det upplever också Kulturskolans medarbetare i sitt dagliga arbete. 89 procent av deltagarna uppger att de ser fram emot sin aktivitet på Kulturskolan. 94 procent svarar att de känner sig trygga på Kulturskolan.

Kulturskolans totala antal deltagartillfällen¹¹ fördelar sig mellan olika typer av verksamhet enligt nedan. I skolsamarbeten ingår Kulturskolans orkesterskola/ El Sistema, årskursverksamhet, kulturköp, samt övriga samarbeten med skolan. Kulturskolans totala antal deltagartillfällen¹¹ fördelar sig mellan olika typer av verksamhet enligt nedan.

¹¹ Statistiken baseras på deltagartillfällen för fyllda kursplatser/aktivitetsplatser. Deltagartillfällen är antal deltagare gånger antal tillfällen för en kurs eller en aktivitet.

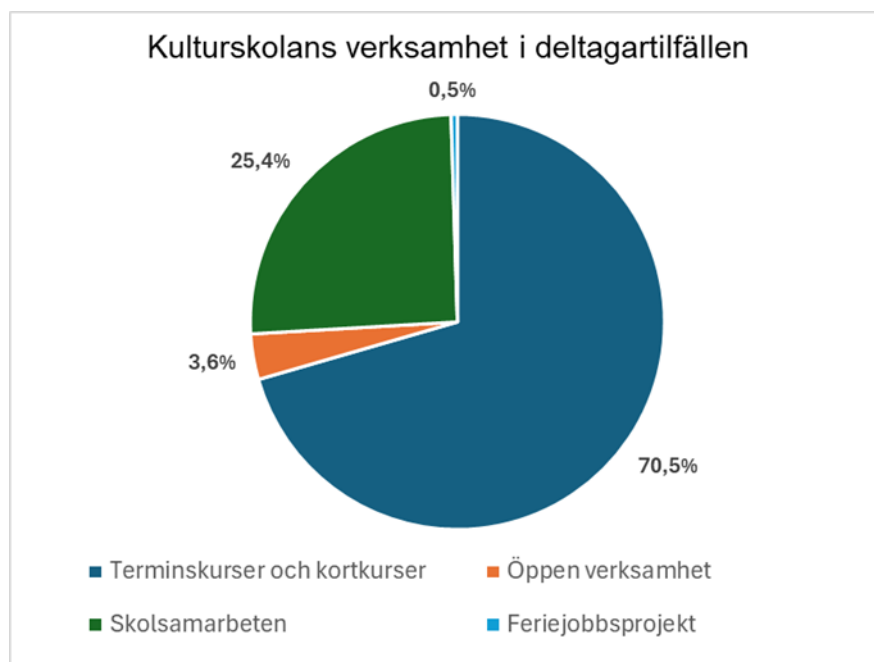

Diagram 1. Cirkeldiagram över deltagartillfällen i Kulturskolans verksamhet år 2024. I diagrammet står långa och korta kurser för 70,5 procent. (Inom denna kategori fördelar sig deltagartillfällen på 77 procent i långa kurser, och 3 procent i korta kurser.) I cirkeldiagrammet står skolsamarbeten vidare för 25,4 procent, öppen verksamhet för 3,6 procent och feriejobsprojekt för 0,5 procent. Diagrammet visar deltagartillfällen, inte unika deltagare.

Enligt Kulturrådets sammanställning av de deltagarlistor som kommunerna årligen lämnar in till Kulturskolecentrum bekräftas den bild som de flesta redan känner till:¹²

- Flickor dominerar i alla åldersgrupper. Totalt utgör flickor 63 procent av deltagartillfällena jämfört med pojkarnas 37 procent.
- Det är vanligast att gå i kulturskolan i mellanstadiet. Åldern 9–11-åringar är den grupp med störst andel kulturskoledeltagare (18 procent).
- Deltagare med högutbildade föräldrar är överrepresenterade. Under verksamhetsåret 2021 hade 82 procent av alla 6–19-åringar i kulturskolan minst en vårdnadshavare med eftergymnasial utbildning.
- Deltagare med utländsk bakgrund är underrepresenterade.
- Det finns vissa skillnader utifrån boendeyröden. Statistiken visar att deltagandet i kulturskolor har koppling till vilket socioekonomiskt område man bor i.

¹² Kulturskolan i siffror: 2022. Kulturrådet, Kulturskolecentrum. Den här bilden av deltagandet bygger på deltagare i terminskurser eftersom det är då kulturskolorna har tillgång till personnummer. Men kulturskolor har i regel flera verksamheter där personnummer inte registreras. Framför allt saknas uppgifter om deltagare som går i öppen verksamhet där anmälan inte krävs.

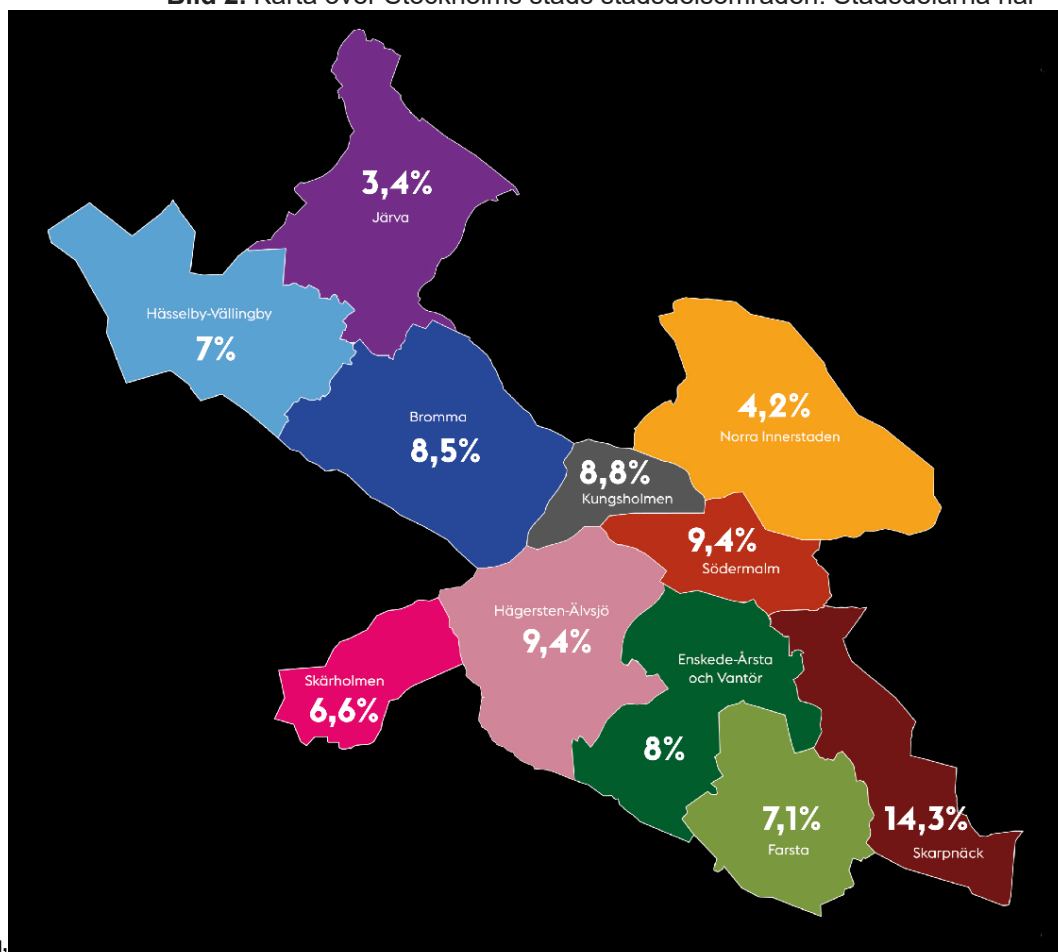
- Barn och ungdomar i de högre socioekonomiska grupperna är med i kulturskolan i högre utsträckning än barn och ungdomar i de lägre socioekonomiska grupperna.

Ovan bild stämmer överens med deltagandet i Kulturskolan i Stockholm. Den procentuella uppdelningen mellan könen är densamma. Deltagandet i Kulturskolan sjunker från mellanstadiet, till högstadiet och ytterligare till gymnasiet. Enligt Kulturskolecentrums statistik når kulturskolor fler barn och unga med högutbildade föräldrar och det gäller Stockholm i högre grad än övriga landet. Kulturskolan når också en lägre andel barn och unga med funktionsnedsättning.

5.1. Deltagandet är ojämnt fördelat över staden

Deltagandet i Kulturskolans avgiftsbelagda verksamhet är ojämnt fördelat över staden. Störst andel barn och unga deltar i Skarpnäck, Hägersten-Älvsjö, Södermalm, Kungsholmen och Bromma. De målgrupper som når i lägst utsträckning är pojkar i Järva (1,2 procent), Norra innerstaden (1,8 procent) och Skärholmen (2,2 procent).¹³ Enligt kulturskolans egna undersökningar är det målgruppen flickor i åldersgruppen 9–13 år som främst deltar.

Bild 2. Karta över Stockholms stads stadsdelsområden. Stadsdelarna har

olika färger och procentsats, som står för andelen barn och unga som deltar i Kulturskolans avgiftsbelagda verksamhet (långa och korta kurser) år 2024 delat med det totala antalet barn och unga (6–22 år) inom aktuell stadsdel samma år.

När det gäller Kulturskolans skolsamverkan ser sammansättningen av deltagare annorlunda ut. Där når Kulturskolan hela årskurser och barn som inte tidigare varit i kontakt med kulturskolan på eget initiativ.

Under 2024 deltog

- 6 303 deltaganden från förskola och skola i orkesterskolan/El Sistema. i Bromma, Enskede-Årsta-Vantör, Farsta, Hässelby-Vällingby, Järva, Kungsholmen, Norra innerstaden, Skarpnäck och Skärholmen.
- 4 882 elever från olika skolor i samtliga stadsdelsområden deltog i årskursverksamheter som kör, teater, dans och film.
- 773 elever från Askebyskolan i Järva, Hässelbygårdsskolan i Hässelby och Magelungskolan i Farsta hade kontinuerligt samarbete där pedagoger från Kulturskolan arbetade med estetiska lärprocesser som en integrerad del av den ordinarie undervisningen.

5.2. Det finns en vilja att delta i Kulturskolan

Av det totala antalet barn och unga inom Kulturskolans åldersspann deltar 9 procent i Kulturskolans bokningsbara kursverksamhet.

Ung livsstil visar även att barn och unga i gruppen med lägre socioekonomisk bakgrund i större utsträckning önskar få delta i Kulturskolan än barn och unga i gruppen med högre socioekonomisk bakgrund. I gruppen med lägre socioekonomisk bakgrund är alltså skillnaden mellan intresse och deltagande större än i den med högre. Det faktiska deltagandet är högre i den grupp som har högre socioekonomisk bakgrund än den med lägre.

	Varit med varje vecka. (procent)	Vill vara med varje vecka. (procent)	Förändring procent- enheter
Mellanstadiet			
Med i kulturskolan. Pojkar.	11	12	+1
Med i kulturskolan. Flickor.	15	24	+9
Högstadiet			

Med i kulturskolan. Pojkar.	8	15	+7
Med i kulturskolan. Flickor.	12	24	+12

Tabell 1. Tabell från studien Ung livsstil som visar andelen barn och unga om som uppger att de deltar och vill delta i Kulturskolan år 2022/2023 jämfört med år 2013/2014.

5.3. Vårdnadshavares perspektiv på deras barns fritid

I en undersökning av hur vårdnadshavare i Stockholms stad ser på barns och ungas fritidsaktiviteter och kulturens roll i barns fria tid¹⁴ framkommer följande:

- Nästan åtta av tio vårdnadshavare tycker att det är viktigt att barnen får lära sig någon kulturaktivitet på sin fritid (76 procent).
- Nästan sju av tio vårdnadshavare tycker det är viktigt med kulturaktiviteter på loven (66 procent).
- Nästan åtta av tio vårdnadshavare tycker det är viktigt att barnet får delta i en organiserad fritidsaktivitet på vardagarna efter skolan (77 procent).
- Nästan sex av tio tycker det är viktigt att barnet får delta i en organiserad fritidsaktivitet på helgerna (57 procent).
- Fyra av tio tycker det är viktigt att barnet får delta i en organiserad fritidsaktivitet på loven (40 procent).

Det är viktigare för vårdnadshavare med flickor, med barn i låg- och mellanstadiet samt för de med lägst hushållsinkomst att barnen får lära sig någon form av kulturaktivitet jämfört med övriga. Organiserade fritidsaktiviteter upplevs överlag som viktigare för vårdnadshavare med pojkar samt av de med lägst hushållsinkomst.

Av de vårdnadshavare vars barn inte utövar någon kulturaktivitet eller bara utövar aktiviteten på egen hand uppger 74 procent att det skulle vilja att barnet får testa på någon organiserad kulturaktivitet. Störst andel återfinns bland vårdnadshavare med barn i lågstadiet (89 procent), lägst hushållsinkomst (82 procent) samt boende i Skärholmen och Rinkeby-Kista (85 procent vardera).

5.4. Hinder för deltagande

I Kulturskolans enkät till deltagare och deras vårdnadshavare handlar de tre vanligaste svaren om hinder för att utöva kulturaktiviteter på fritiden om:

- att aktiviteterna ligger på tider som gör det svårt/för tidigt på dagen
- att barnet inte vill/ointresse
- att det tar för mycket tid från annat som exempelvis läxor.¹⁵

Brist på intresse är den främsta anledningen till att barn och unga inte går på konsert, teater, museum, konstutställning eller läser böcker. Brist på lust anges som den främsta anledningen till att inte gå i kulturskolan eller att ha slutat i kulturskolan.¹⁶

Den nationella enkäten Ung idag 2023:2 visar att många unga har avstått från fritidsaktiviteter för att det är för dyrt eller att det är för svårt att ta sig till aktiviteten. Tidsbrist samt att tiderna inte passar återkommer också som skäl till att inte delta i fritidsaktiviteter.¹⁷

Det kan vara svårt för barn att känna till det utbud och de möjligheter som finns nära dem. Vuxna som arbetar inom kommun beskriver utmaningen att nå ut med information och visa på de möjligheter som finns.¹⁸

Vårdnadshavare med låg hushållsinkomst i Järva uppger även otrygghet och osäkerhet samt kostnaden som ett större hinder jämfört med övriga vårdnadshavare.

Sammanfattningsvis kan konstateras att det ser olika ut i olika delar av staden. Det som anses viktigast för vårdnadshavare i ett stadsdelsområde är mindre viktigt hos vårdnadshavare i ett annat. Det som prioriteras bland vårdnadshavare till barn i en viss åldersgrupp kan skilja sig markant från en annan. Vårdnadshavarnas svar påverkas också av hushållsinkomsten.

År 2020 gjordes en undersökning med vårdnadshavare till barn och unga mellan 6 och 20 år i Stockholms stad.¹⁹ Undersökningen visade att 93 procent av vårdnadshavarna hade kännedom om Kulturskolan. Av dessa uppgav 49 procent att de kände till verksamheten mycket eller ganska bra. 67 procent av de tillfrågade sa sig vara mycket positiva eller positiva till Kulturskolan. En slutsats som drog av undersökningen var att fler skulle välja Kulturskolan som fritidsaktivitet om verksamheten kommunicerades tydligare, samt att

¹⁵ Norstat, Deltagarundersökning på uppdrag av Gullers grupp, 2023.

¹⁶ Cecilia Jeppsson, 2020. Rörlig och stabil, bred och spetsig. Avhandling om breddat deltagande i den svenska kulturskolan. Göteborgs universitet.

¹⁷ Ung idag 2023:2. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor MUCF.

¹⁸ Region Stockholm, Kultur i barns vardag Röster från barn och unga i Stockholms län om deras kulturvanor, 2023.

¹⁹ Novus "Intressen och aktiviteter på fritiden", 2020

bilden av Kulturskolan som lustfylld behövde förstärkas. Lärdomar från undersökningen har integrerats i Kulturskolans kommunikationsarbete sedan år 2022 med fokus på att öka synligheten och skifta tonalitet. Utvecklingsarbetet är pågående.

5.5. Nå nya målgrupper

Kulturskolan arbetar för att tillgängliggöra verksamheten på tider och arenor där barn och unga befinner sig.

Enligt statistik över antal lovkurser i Kulturskolan var beläggningsgraden på totalt 64 procent.²⁰ Huruvida dessa barn och unga är nya för Kulturskolan eller redan befintliga deltagare är inte möjligt att utläsa i statistiken. Inte heller går det att se hur könsfördelningen eller åldersuppdelningen ser ut på de genomförda lovkurserna. Men i den enkät som Kulturrådet genomfört i kommunerna kring öppen verksamhet uppskattade de svarande att flickor totalt utgjorde 59 procent av deltagandet. Kommunerna uppskattar att i genomsnitt 30 procent av deltagarna i den öppna verksamheten även går i någon form av lång kurs i kulturskolan. Öppen verksamhet är vanligast i åldersgruppen 7–12 år följt av gruppen 13–15 år. Detta tyder på att det är samma grupper som dominerar den öppna verksamheten som kulturskolornas långa kurser.

Projektet Gränslös kulturskola genomfördes av kulturskolor i sju kommuner i Stockholmsregionen med syfte att undersöka hur kulturskolan skulle kunna bli mer relevant för ungdomar i åldern 16–19 år.²¹ Ett ungdomsteam genomförde totalt 281 intervjuer med gymnasieelever. Resultatet visar att:

- Ungdomarna efterfrågar verksamhet på tider som fungerar bättre för dem: helger och lov, direkt efter skolan samt senare kvällstider.
- Ungdomarna efterfrågar andra upplägg, nya ämnen och nya former för deltagande, till exempel enstaka workshoppar, kortkurser, möjlighet till distanskurser samt en öppen skaparverkstad som man kan gå till när man vill.

²⁰ Kulturskolan Stockholms statistik över lovkurser under perioden september 2022 till augusti 2023.

²¹ Gränslös kulturskola – en rapport. Ett kommunövergripande projekt genomfört 2021–2024 inom ramen för Kulturrådets utvecklingsbidrag för kulturskolor.

6. Sammanfattande analys

I detta avsnitt görs en sammanfattas analys av hur det nuläge som kartlagts påverkar Kulturskolan uppdrag och verksamhet. Denna utgår från förändringsuppdraget och fokusera därför på utvecklingsmöjligheter och tjänar som ett av de underlag som ligger till grund för den sammantagna analysen och formuleringen av kulturskoleplanen.

6.1. **Stor potential att fånga upp barn och ungas drivkrafter och vilja till eget skapande**

Kulturskolan skapar möjligheter för barn och unga i Stockholm att delta i en bred och inspirerande kulturverksamhet och når många såväl med kurser som med öppen verksamhet och evenemang. Kulturskolan är en mycket uppskattad verksamhet.

Barn och unga uppger att de vill använda sin fritid till att ha roligt, att lära sig nya saker och att uttrycka sig och sin personlighet. Det är tydligt att lusten måste finnas där, liksom möjligheten till progression samt möjligheten att utforska och forma sin identitet. Kulturaktiviteter är en självklar del av livet för många barn och ungdomar. De flesta vårdnadshavare tycker att det är viktigt att barnen får lära sig någon kulturaktivitet på sin fritid.

6.1.1. **Kulturskolan bör värna sin egen och kulturens särart i fritidsutbudet**

- Kulturskolan ska ge barn och unga möjlighet till eget skapande på ett lustfyllt sätt samtidigt som den erbjuder ett kvalificerat lärande inom estetiska ämnen med utbildade pedagoger. Fokus ligger på skapandet, gemenskapen, bildningen, progressionen i lärandet utifrån barns och ungas egna förutsättningar samt den egna personliga och sociala utvecklingen.
- Kulturskolan bör klargöra hur verksamheten kan möta olika behov hos målgruppen utifrån en hel palett av kulturformer och verksamhetsformat.
- Kulturskolans kärnresurser såsom medarbetarnas kompetens, ändamålsenliga lokaler och utrustning skapar förutsättningar för att bedriva verksamhet av hög kvalitet.

6.2. **Barn och ungas kulturvanor förändras i en alltmer digital värld**

Digitala uttryck är en självklar del av barns och ungdomars kulturvanor. Digitalisering sker brett inom existerande kulturformer och nya kulturuttryck uppstår. Barns digitala kulturvanor är i snabb förändring och är svåra att kategorisera. Digitaliseringen har sänkt trösklarna för eget skapande och öppnat upp för möjligheten att testa

och lära sig kreativa uttryck, förutsatt att man har tillgång till tekniska hjälpmedel som datorer och surfplattor.

6.2.1. Digitalt skapande är ett angeläget komplement

- Digitalt skapande och hybrida undervisningsformat är relevanta komplement till Kulturskolans analoga verksamhet, och bör fortsatt utvecklas som en del av Kulturskolans erbjudande till barn och unga.
- Kulturskolan kan minska gapet mellan tillgången till digitala verktyg och eget skapande genom att ge barn och unga tillgång till utrustning och infrastruktur. Kulturskolan kan agera plattform och tillhandahålla teknik och lokaler till målgruppen på samma sätt som staden traditionellt tillhandahåller lokaler och utrustning för ungas kulturliv.
- Kulturskolan kan vara en möjliggörare för digital inkludering genom att skapa trygga, ledarledda digitala miljöer och ge lika möjligheter till barn och unga som saknar förutsättningar för digitalt skapande i sin hemmiljö. Det öppnar även upp för möjligheten för barn och unga att utöva specifika intressen både digitalt och att träffas fysiskt.

6.3. Kulturskolan når inte ut jämlikt idag

Flickor är överrepresenterade och står för 63 procent av deltagartillfällena i Kulturskolan, medan pojkar utgör 37 procent. Kulturskolan är mest populär bland barn i mellanstadiet, särskilt i åldrarna 9–11 år. Deltagare med högutbildade föräldrar är kraftigt överrepresenterade, där 82 procent av alla barn och ungdomar i kulturskolan har minst en vårdnadshavare med eftergymnasial utbildning. Samtidigt är barn med utländsk bakgrund underrepresenterade, och deltagandet är kopplat till socioekonomiska skillnader mellan olika bostadsområden. Barn och unga med funktionsnedsättning har en aktiv fritid i lägre utsträckning jämfört med befolkningen i övrigt.

6.3.1. Kulturskolan behöver nå ut mer jämlikt

- Kulturskolan har en uppgift att sänka trösklar, öppna dörrar och ge nycklar till kulturen även till barn och unga som inte har en naturlig koppling till kulturskolan genom sina vårdnadshavare.
- Kulturskolan behöver ytterligare prioritera målgrupper och verksamheter utifrån underrepresenterade grupper identifierade behov. Konkreta mål kring hur Kulturskolan vill förändra deltagandet för specifika grupper skapar bättre förutsättningar att uppnå en mer jämlik kulturskola.

- En ökad samverkan med andra aktörer som lockar barn och unga medför sannolikt att underrepresenterade målgrupper nås. Kulturskolans samverkan med skolan, till exempel genom orkesterskolan och årskursverksamhet, bidrar i sig till ett breddat deltagande och kan bli en väg in till Kulturskolans verksamhet på fritiden för de barn som inte introduceras till Kulturskolan av sina vårdnadshavare.

6.3.2. Kulturskolan behöver möta barn och unga med en flexibel verksamhet

Barn har olika behov utifrån om de vill delta i verksamhet kontinuerligt eller om de vill göra det tidsbegränsat. Ett av de vanligaste hindren för barn och unga att utöva kulturaktiviteter på fritiden är att aktiviteterna ligger på tidpunkter som inte passar och att aktiviteterna konkurrerar med andra prioriteringar, som läxor. Exempelvis uttrycker gymnasieelever i projektet *Gränslös kulturskola* önskemål om verksamhet på tider som passar dem bättre samt nya och mer flexibla format. Studien Ung livsstil visar att barn i socioekonomiskt utsatta områden uppger att de i högre utsträckning vill gå i kulturskola än de gör idag. Vårdnadshavare tycker att det är viktigt att barnet får delta i organiserade fritidsaktiviteter, även på helger och lov. Kulturskolans verksamhet följer skolans terminer vilket idag påverkar möjligheten att erbjuda verksamhet under helger och lov.

- För att möta behoven hos så många barn och unga som möjligt behöver Kulturskolan erbjuda olika verksamheter, på olika tider och i olika format.
- Kulturskolan behöver definiera syftet med termins-, helg- och lovverksamhet som en grund för planering, prioritering och utveckling av de olika formaten.
- Sättet på vilket verksamheten förläggs över året påverkar tillgängligheten. En förflyttning från läsår till verksamhetsår skulle potentiellt ge barn och unga fler möjliga dagar på året att delta i Kulturskolan.
- Vilka medarbetarresurser Kulturskolan har möjlighet att förlägga i olika stadsdelar påverkar hur Kulturskolan når ut i olika områden.

6.3.3. Kulturskolan behöver kontinuerligt förstå och vara nyfiken på sina målgrupper

Barns tillgång till Kulturskolan påverkas av faktorer som bostadsområde och vårdnadshavares kännedom om kulturutbudet. Med löpande omvärldsbevakning och hög delaktighet från målgrupperna behöver verksamheterna vara lyhörda, flexibla och ha

förmåga att stötta det som barn och ungdomar själva vill göra. Här är Kulturskolans förståelse för barns och ungdomars kulturliv central.

- Kulturskolan behöver utveckla metoder för att kontinuerligt samla in information om barnens behov och önskemål samt underlag för barnkonsekvensanalyser
- Enligt Stockholms stads program Barns rätt till kultur ska Kulturskolan vara föregångare inom staden i att utveckla verksamhet tillsammans med barn och ungdomar. Kulturskolan behöver fortsatt utveckla sin förmåga att fånga upp och stötta det som barn och unga är intresserade av. Kulturskolan behöver möta efterfrågan både utifrån barn och ungas behov och vad de tycker är roligt eller intressant.
- Genom att fokusera resurser på att testa, experimentera och utforska digitala kulturuttryck, i samarbete med barn och unga, kan Kulturskolan dela med sig av insikterna till andra verksamheter både inom och utanför kulturförvaltningen.
- Kulturskolan behöver utveckla uppföljning av insatser som görs för att möta barn- och ungas efterfrågan.

6.4. Breddat deltagande förutsätter samverkan

Stadens egna verksamheter ska samverka för att erbjuda ett brett utbud av kulturupplevelser och möjligheter till eget skapande. Ett huvudsyfte för Kulturskolans samverkan med andra är att nå fler deltagare, att bredda deltagandet samt att öka kännedomen om Kulturskolan. Eftersom de allra flesta barn och unga finns i skolan, innebär samverkan med skolor en stor möjlighet att möta alla barn och unga på lika villkor. Nära samverkan med stadens skolor kan vara en nyckel för att skapa synlighet och tillgänglighet och öka deltagande bland underrepresenterade målgrupper i Kulturskolans verksamhet.

6.4.1. Kulturskolan behöver kvalitetssäkra och samordna sin samverkan med andra för att få större effekt

- Kulturskolans samverkan med andra behöver följa en avdelningsgemensam struktur för att stödja en långsiktig utveckling av verksamheten mot gemensamma mål.
- En gemensam analys och uppföljning av samverkan och dess effekter bör göras löpande.
- Kulturskolan behöver samverka med andra för att nå underrepresenterade grupper. I samverkan med skolor, fritidsgårdar och bibliotek finns potential att nå ut till grupper som annars inte möter Kulturskolan. Samverkan med civilsamhället och privata aktörer möjliggör för Kulturskolan att nå ut bredare till de grupper som finns hos dessa aktörer.

7. Metod

Underlaget är resultatet av ett stort antal personers arbete med att kartlägga och sammanställa kunskap om Kulturskolan Stockholm och dess kontext. Framför allt har enhetschefer i Kulturskolan deltagit i arbetet. Medarbetare i Kulturskolans utvecklingsenhet och enheten för kvalitet och verksamhetsstöd liksom medarbetare kulturförvaltningens Kulturstrategiska stab har också bidragit.

8. Referenslista

Nedan listas de rapporter och undersökningar som har använts i kartläggningsarbetet.

Nationell nivå

En inkluderande kulturskola på egen grund, SOU 2016:69.
Kostnader för utbildningsväsendet i Sverige 2007–2023, SCB.
Kulturskolan i siffror. Sammanfattning av statistik 2022, Kulturrådet.
Ung idag 2020. Ungas rätt till en meningsfull fritid. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.
Ung idag 2023:2. En fördjupad bild av ungas fritid. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.

Regional nivå

En väv av vanor – En kunskapsöversikt av barns och ungas kulturvanor 2023. Region Stockholm, rapportförfattare Gunilla Kindstrand
Kultur i barns vardag – röster från 28 barn och unga i Stockholms län om deras kulturvanor. Region Stockholm, rapportförfattare Ida Thomson och Janina Fryckholm.
Gränslös kulturskola – en rapport. Ett kommunövergripande projekt genomfört 2021-2024 inom ramen för Kulturrådets utvecklingsbidrag för kulturskolor.

Stockholms stads rapporter

Statistik om Stockholm. Befolkningsprognos, 2024.
Stockholms stads barnombudsman. Rapport, 2023.
Återblick på Skillnadernas Stockholm, 2023.
Ung livsstil, studier av barns och ungas fritidsaktiviteter.
Barn och ungdomar i kulturen i Stockholms stad 2024 (kommande rapport, ej publicerad).
Utvärdering av Fritid för alla 2008–2020.

Kulturförvaltningens och Kulturskolan Stockholms egna undersökningar

Utredning av anställningsvillkor för pedagogisk personal i Kulturskolan, 2023.
Statistikrapport på uppdrag av Kulturskolan Stockholm, Sweco 2023.
Kulturskolan Stockholm: Vårdnadshavarundersökning 2024
Kunskapsinsamling genom tre fokusgrupper med pojkar 13–15 år för Kulturskolan Stockholm, Gullers grupp 2024.
Norstat, Deltagarundersökning på uppdrag av Gullers grupp, 2023.
Intressen och aktiviteter på fritiden, Novus, 2020.
Barns syn på digital kultur. Utforskande undersökning med elever i fem klasser i årskurs 4, 5, 8 och 9. AD Tillsammans, 2024.
Kulturskolan Stockholm: Deltagarundersökning 2021–2024
Kulturskolan Stockholms statistik över lovkurser under perioden september 2022 till augusti 2023.
Kulturskolan Stockholm: Hur skapar vi en mer tillgänglig kulturskola? (2021)
Kulturskolan Stockholm: Statistik från SpeedAdmin bokningssystem 2022/2023, 2023/2024
Kulturskolan Stockholm: Strategi för ungas inflytande och delaktighet 2024
Kulturskolan Stockholm: Kulturskolans kommunikation, varumärkesplattform, upplaga 2023

Övriga rapporter och undersökningar

Digital inkludering av utanförskap i Sverige. Järvaveckan Research, 2024.
Kraftsamling Dataspelsbranschen. En rapport om svensk spelindustri. RISE 2023.
Kulturskolans roll och förutsättningar. Kulturskolerådet 2019.
Rörlig och stabil, bred och spetsig. Avhandling om breddat deltagande i den svenska kulturskolan. Cecilia Jeppsson, Göteborgs universitet, 2020.
Svenskarna och internet 2024. Internetstiftelsen.